

illetékesei már sok csodabogarat láthattak életükben, mert a két fiút partnerként kezelik. A bemutatkozó látogatás után megszületik az előzetes megállapodás: ha a gyártók képesek megfelelő minőségben sorozatban előállítani a gépet, és ha a formatervet módosítják 1985 szeptemberéig, az üzletekbe kerülnek az első 64K-s „Homelab”-ok 18 ezer forintos ár alatt. (Csak összehasonlításul: egy hasonló teljesítményű angol, amerikai vagy japán gép náluk 30—70 ezer forintba kerül.)

A még forgalomba sem került géphez már ma megvannak a programok. A HCC-klubban ugyanis a srácok nemcsak gépeket építettek, hanem programokat is készítettek ezekhez a gépekhez. A programokat egy kis füzet formájában adják ki, s a programkészítők nemhogy pénzt nem kérnek alkotásukért, hanem még dicsőségnek is érzik, hogy bekerülnek a füzetbe. Így az Aircomphoz és a Homelabhoz kapható — Endre által készített rendszerbővítő — szoftverek ára négyszáz forint, szemben az általában több ezer forintos szoftver-árakkal. Az olcsóság remek üzletnek is bizonyult. Négyszáz forintért senkinek sem éri meg ellopni a programokat. E programok révén térült meg a Lukács testvérek sok éven át végzett ingyenes munkája a HCC-klubban.

A gmk azonban 1984-es 3,5 millió forintos forgalmát mégsem a számítógépeknek köszönheti. A számítógép — saját megfogalmazásuk szerint — csak hobbi, amiért hajlandók akár tönkre is menni. Ami a pénz hozza: szavazógép építése az egyetemen és nagy számítógépek „kistafirozása”. Ebben az évben 5 milliós forgalomra számítanak...

A négyéves munka eredménye — pontosabban az anyagi haszon — egy két-szobás lakótelepi lakás Józsefnek és Gabinak. Ennek az ára — mondja Gabi kicsit rezignáltan —, hogy mi nem úgy élünk, mint más huszonéves fiatalok. Nem járunk szórakozni, nem járunk társaságba. Jóska napközben lótfut, szervez, éjszaka meg gépeket épít vagy javít.

Mi a Lukács testvérek magyarországi méretekben vett sikerének titka? Pontosan az, ami más cégeknél: „A megfelelő időben a megfelelő helyen voltak.” Lukács József megfogalmazása szerint évekkal ezelőtt az országban rajtuk kívül kevesen tudták még úgy összerakni a mikroprocesszorokat, hogy azokból számítógép legyen. Ma már nincsenek egyedül ezzel a tudományukkal. József közben megtanult menedzselni, és tapasztalt üzletember lett. De most, az egyetem utolsó évében, választást elé került. Vagy viszi tovább az üzletet és jól kereső vállalkozó lesz, vagy keres valamit, amire most és itt megint csak kevesen képesek. Az idősebbik Lukács fivér az utóbbi mellett döntött. Elfogadta az egyetemi tanszéken felkínált állást, azzal az elhatározással, hogy a gmk-t még csinálják egy darabig, hiszen Endrének is kell lakás. (Endre most fejezte be az ELTE matematika szakának első évfolyamát.)

József diplomamunkáját a jelfeldolgozásról írja, és ezzel ma még nálunk kevesen foglalkoznak. Feladata egy olyan számítógép-rendszer megalkotása, amelynek eredményeként a számítógéppel rendelkező iskolák a normál telefonvonalakon keresztül hozzáférhetnek egy központi gép memóriájában tárolt valamennyi programhoz. A motívum nem üzleti. Egy ilyen rendszernek ugyanolyan szerepe volna a számítástechnikai kultúra terjesztésében, mint a könyvtárnak az olvasásban. Képzelnék egy normál telefonkészüléken a számot feltárcsázva lehet kapcsolatot teremteni, és kimeríthetetlen programválasztékhoz hozzáférni. Lévének, hogy ennek a témának számottevő matematikai vonzata is van, lehet, hogy a két testvér a jövőben is közösen fog dolgozni — idejük van még elég. József most, 1985-ben 24, Endre pedig 20 éves. Még fiatalabbak, mint Jobs és Wozniak voltak, amikor az Apple-t alapították.